

Accenten & Tendensen

Ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam

Oktober 2017

In Accenten & Tendensen bespreken we de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam. We laten in vogelvlucht een aantal gebeurtenissen en politieke discussies uit de periode maart tot en met begin oktober 2017 passeren die laten zien hoe er in Rotterdam gesproken wordt over deze vier thema's.

Accenten & Tendensen is een uitgave van IDEM Rotterdam en verschijnt halfjaarlijks. Dit is de derde editie van deze publicatiereeks.

In deze editie worden de volgende onderwerpen besproken:

- Discriminatie
- Lhbt-emancipatie
- Vrouw/man-emancipatie
- Integratie
- Spanningen in Turkse gemeenschap
- Radicalisering
- Armoede

Discriminatie

Registratie discriminatie-incidenten

In mei 2017 verschijnt de tweede editie van de '[Monitor Discriminatie 2016, politie-eenheid Rotterdam](#)'. Dit rapport geeft een overzicht van alle discriminatie-incidenten die in 2016 binnen de politie-eenheid Rotterdam zijn geregistreerd door de politie, de lokale antidiscriminatievoorzieningen en het College voor de Rechten van de Mens. De cijfers worden per gemeente gepresenteerd. In de gemeente Rotterdam registreert de politie 246 discriminatie-incidenten in 2016. In 2015 waren dat er 251. Van alle geregistreerde discriminatie-incidenten in 2016 hebben er 91 betrekking op de discriminatiegrond ras. Ras is de juridische term voor discriminatie vanwege herkomst (nationale of etnische afkomst) of huidskleur. 73 van de geregistreerde discriminatie-incidenten

hebben betrekking op de grond seksuele gerichtheid.

Meer dan de helft van het aantal discriminatie-incidenten dat de politie in 2016 registreert in de politie-eenheid Rotterdam, vindt plaats in de gemeente Rotterdam. Opvallend is dat er in de gemeente Rotterdam relatief meer incidenten met de discriminatiegrond ras (54 procent van alle discriminatie-incidenten) en minder incidenten met de discriminatiegrond seksuele gerichtheid (30 procent) zijn geregistreerd door de politie dan gemiddeld in alle gemeenten.

De antidiscriminatievoorziening RADAR registreert in 2016 353 meldingen of klachten over discriminatie in Rotterdam. In 2015 waren dat er 273. Het overgrote deel van deze klachten en meldingen (159) heeft betrekking op de discriminatiegrond ras, gevolgd door 73 meldingen of klachten over discriminatie op grond van politieke gezindheid. Slechts 11 van de 353 meldingen gaan over ziekte en 11 meldingen gaan over de discriminatiegrond seksuele gerichtheid.

Besluit toegankelijkheid

Op 21 juni 2017 is het Besluit toegankelijkheid van kracht geworden. Deze regelt de norm tot toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Het besluit legt plichten op aan dienstverleners zoals horecagelegenheden, musea, winkels, bioscopen, verzekeraars en zorginstellingen om aanpassingen te doen voor mensen met een beperking en hulphonden toe te laten.

Het Besluit toegankelijkheid is onderdeel van de implementatie van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking, dat op 14 juni 2016 is geratificeerd door Nederland. Het VN-verdrag beoogt dat ieder mens in staat moet worden gesteld om zelfstandig te leven, ongeacht zijn of haar handicap of chronische ziekte. Het verdrag legt verplichtingen op aan de overheid,

werkgevers, scholen en dienstverleners die de maatschappelijke inclusie van mensen met een beperking mogelijk moeten maken. Gemeenten zijn mede verantwoordelijk voor de implementatie van het VN-verdrag.

Discriminatie in het uitgaansleven

Het Panel Deurbeleid Rotterdam werkt sinds 2002 aan een discriminatievrij deurbeleid in het Rotterdamse uitgaansleven. Het panel heeft twee functies: het beoordelen van het deurbeleid van individuele horecaondernemers en het onderzoeken van klachten over vermeende discriminatie in de horeca. Het Panel Deurbeleid Rotterdam is een samenwerkingsverband van de gemeente Rotterdam, de politie-eenheid Rotterdam, jongeren(organisaties), Koninklijke Horeca Nederland en het antidiscriminatiebureau RADAR. Het panel heeft criteria opgesteld voor een discriminatievrij deurbeleid. Deze criteria staan in een convenant, dat door diverse Rotterdamse horecaondernemers (de zogenaamde convenantpartners) is ondertekend.

Uit het [jaarverslag](#) van het Panel Deurbeleid Rotterdam, blijkt dat het aantal meldingen in 2016 gedaald is. Vorig jaar zijn er 19 meldingen door het panel behandeld, tegenover 29 in 2015 en 73 in 2014. Van de 19 meldingen in 2016 gaat het in 12 gevallen om een onterechte weigering op grond van etnische afkomst of gender.

Het panel heeft een intern onderzoek verricht naar de lage meldingsbereidheid bij jongeren die worden geconfronteerd met discriminatoire weigeringen in het uitgaansleven. Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat het Panel Deurbeleid Rotterdam onbekend is bij veel jongeren. Ook over het doen van een melding in het algemeen is veel onwetendheid: er heerst een beeld dat dit veel moeite en tijd kost, waardoor het voor jongeren een kosten-batenafweging wordt.

Daarnaast is er sprake van een laag vertrouwen in een oplossing en is ook het resultaat in een mogelijke verandering op de middellange termijn voor jongeren niet zichtbaar.

Om de twee jaar verricht het Panel Deurbeleid Rotterdam een belevingsonderzoek onder horecaondernemingen die aangesloten zijn bij het convenant. Deelnemers bezoeken in koppels de convenantpartners en vullen na afloop van elk bezoek een online vragenlijst in. Het meest belangrijke punt van onderzoek is of deelnemers wel of niet werden toegelaten, en of de kans op toelating verschilt afhankelijk van etnische afkomst. Het jaarverslag van het panel bericht over het belevingsonderzoek dat in 2016 is verricht. Vorig jaar zijn in totaal 117 bezoeken afgelegd door de deelnemers. In 35 gevallen was sprake van weigering van het koppel. Dit is 30 procent van het totaal aantal bezoeken. Met name de koppels met een donkere huidskleur of koppels bestaande uit een combinatie van verschillende huidskleuren werden geweigerd. Nader onderzoek wijst uit dat er bij 22 weigeringen waarschijnlijk sprake is van discriminatie. Dit is vastgesteld aan de hand van alle informatie die bekend is over de weigeringen.

Melden discriminatie

Uit diverse onderzoeken, onder meer van het Sociaal en Cultureel Planbureau, blijkt dat het aantal meldingen van discriminatie achterblijft op de discriminatie die daadwerkelijk ervaren wordt door mensen. Op 6 april 2017 heeft de gemeenteraad van Rotterdam dan ook een [motie](#) aangenomen die het college opdraagt een samenhangend plan te ontwikkelen om de meldingsbereidheid van discriminatie op alle wettelijk erkende gronden te bevorderen.

Lhbt-emancipatie

Mishandeling lesbisch stel

Op dinsdagavond 30 mei 2017 wordt een lesbisch stel aangevallen door een groep jongeren op het Schouwburgplein. Rotterdamse lhbt-jongeren houden op 6 mei uit protest tegen dit geweld een actie op het Schouwburgplein om duidelijk te maken dat 'je gewoon hand in hand moeten kunnen lopen in onze stad'. De politie pakt begin juni vier meisjes en een jongen op die verantwoordelijk zijn voor het mishandelen van het lesbische stel. Het doel van de daders de blijkt vooral om het geweld te filmen en op Instagram te zetten. Ze hadden al meerdere slachtoffers gemaakt.

De Rotterdamse lhbt-organisatie The Hang-Out 010 stuurt op 7 juni 2017 een [burgerbrief](#) naar de gemeenteraad. Hierin geeft de organisatie aan dat lhbt-jongeren steeds vaker vertellen over hun ervaringen met straatintimidatie. De drempel om daarover aangifte te doen bij de politie is hoog, omdat jongeren bang zijn dat hun familie erachter komt dat ze lhbt zijn.

Sekseregistratie op gemeentelijke formulieren

Op 12 juli 2017 stuurt wethouder Adriaan Visser een [brief](#) naar de gemeenteraad met een overzicht van gemeentelijke formulieren waarin sprake is van sekseregistratie. Deze brief vloeit voort uit de [schriftelijke vragen](#) die het gemeenteraadslid Arno Bonte op 18 juli 2016 hierover stelt. Deze vragen zijn op 1 november 2016 beantwoord. De brief van Visser komt terug op een aantal toezeggingen die bij de beantwoording zijn gedaan. Ten eerste inventariseert deze brief op welke gemeentelijke formulieren de sekseaanduiding niet wettelijk verplicht is en kan worden weggelaten. Dat blijkt bij 57 formulieren het geval te zijn. 26 van deze formulieren zijn reeds aangepast. De aanpassing of vervanging van 23 formulieren is gepland voor eind 2017. Zes formulieren worden op een nader te bepalen moment

aangepast of vervangen, aangezien dit grote financiële inspanningen vereist. Eén formulier is niet in beheer van de gemeente: de eigenaar is verzocht om het formulier aan te passen.

Naast de inventarisatie van de formulieren is ook gekeken of sekseregistratie van toepassing is bij andere vormen van dienstverlening. Dit blijkt zo te zijn. Bij de BuitenBeter-app is sekseregistratie bijvoorbeeld verplicht.

Opvang transgenderpersonen

Transgenderpersonen in Rotterdam die hun thuis zijn ontvlucht of kwijtgeraakt vanwege een bedreigende situatie, kunnen niet terecht in de reguliere noodopvang. Dat komt met name door het enorme gebrek aan sensitiviteit van de organisatie die verantwoordelijk is voor de noodopvang. Dat maken Transgender Netwerk Nederland, The Hang-Out 010 en Werkgroep Transgender van COC Rotterdam bekend op 5 juli 2017 in een [brandbrief](#) aan de gemeente Rotterdam. Zij roepen de gemeente op om acuut veilige opvang te organiseren in Rotterdam voor transgenderpersonen in nood. Ook vragen zij de gemeente om in gesprek te gaan met andere grote gemeenten en snel tot afspraken te komen over de opvang van bedreigde transgenderpersonen buiten de eigen regio.

Rotterdam Pride

Rotterdam Pride viert jaarlijks seksuele diversiteit en vindt in september plaats. Het thema van de vierde editie is veiligheid. Op het programma staan diverse activiteiten, waaronder de Pride Walk, een talkshow, de Keerweer Parade en een seminar. Op het seminar van Rotterdam Pride wordt aandacht gevraagd voor de verantwoordelijkheid die iedereen heeft om een veilig klimaat te creëren voor onszelf en onze medemensen; waarin je mag zijn wie je bent, ongeacht je geaardheid of

genderidentiteit. Aan het seminar nemen zo'n 120 specialisten deel, afkomstig uit de sectoren zorg, hulpverlening, onderwijs, welzijnswerk en het bedrijfsleven.

Tijdens het seminar is de Rotterdamse Alliantie Natuurlijk Samen gelanceerd. Deze richt zich op het verbeteren van het veiligheidsgevoel en het verhogen van de meldingsbereidheid van lhbtï-personen. Enkele concrete maatregelen zijn het opstellen en verspreiden van een roze sociale kaart, in gesprek gaan met horecaondernemers over concrete acties om het uitgaansleven veiliger te maken voor lhbtï-personen, het opstellen van een veiligheidsanalyse, en het ontwikkelen van een ketenaanpak op stedelijk-, gebieds- en wijkniveau.

De Rotterdamse Alliantie Natuurlijk Samen bestaat uit The Hang-Out 010, Transcafé Rotterdam, Rainbow City, COC Rotterdam, Rotterdam Pride, IDEM Rotterdam, de politie-eenheid Rotterdam, Stichting GayRotterdam, RADAR, de gemeente Rotterdam en de landelijke Gay Straight Alliance voor veilige wijken Natuurlijk Samen.

Pride Walk

Een van de vaste onderdelen van Rotterdam Pride is de Pride Walk. Voorafgaand aan Rotterdam Pride is er al online discussie en media-aandacht voor de optocht. De groep Reclaim Our Pride is kritisch over de vercommercialisering van een evenement dat in haar ogen in eerste instantie een politieke demonstratie is om aandacht te vragen voor sociaal en politiek gemarginaliseerden. Met een commerciële sponsor als KPN loopt de Pride het risico dat deze politieke boodschap verloren gaat. Verder lopen de Dutch Gayservatives dit jaar voor het eerst mee. Deze groep presenteert zich als conservatief, is geïnspireerd door Pim Fortuyn en wil naar eigen zeggen het taboe op anti-homogeweld doorbreken. Leden van de groep zoeken

aderschap vooral in de hoek van etnische minderheden, vinden genderneutrale toiletten en aanspreekvormen onnodig, en pleiten voor zwaardere bestraffing van anti-homogeweld. De Dutch Gayservatives beschuldigen Reclaim Our Pride van geweld tegen en uitsluiting van rechtse homo's. Reclaim Our Pride vindt dat de Dutch Gayservatives op basis van hun uitspraken een politiek van racisme en transfobie uitdragen, en bevroegt of een groep met een dergelijke boodschap wel onderdeel zou moeten uitmaken van de Pride Walk. Reclaim Our Pride houdt de organisatoren van Rotterdam Pride verantwoordelijk voor de deelname van de Dutch Gayservatives. Tijdens de Walk ontstaat er een fysieke confrontatie tussen de twee groepen, waarbij de politie ingezet wordt om beiden van elkaar te scheiden. Of Rotterdam Pride een politiek evenement is en welke boodschap tijdens dit evenement uitgedragen zou moeten worden, zijn vragen die na deze gebeurtenissen op tafel liggen.

Vrouw/man-emancipatie

Aanpak Straatintimidatie

De gemeente Rotterdam heeft [een plan van aanpak](#) opgesteld om seksuele intimidatie op straat aan te pakken. Uit een [onderzoek](#) van de Erasmus Universiteit blijkt dat vrouwen in Rotterdam hier regelmatig mee te maken krijgen. Zo geeft 84 procent van de Rotterdamse vrouwen tussen 18 en 45 jaar aan in het afgelopen jaar ervaring te hebben gehad met een vorm van intimidatie. Het kan dan gaan om fluiten, sissen, roepen, beledigen, om seks vragen, achternalopen of in het nauw drijven.

Het gemeentelijke plan om straatintimidatie aan te pakken bestaat uit een mix van maatregelen en activiteiten, onderverdeeld in vier pijlers: strafbaarstelling; handelingsperspectief voor slachtoffers en omstanders; aanpak plegers op straat; een

publiekscampagne. Zo is er het voornemen om per 1 januari 2018 straatintimidatie op te nemen in de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) in Rotterdam en het zo strafbaar te maken. Ook wil men een gedragsverandering teweegbrengen onder de plegers. Daartoe wordt een integrale training gegeven voor straatwerkers (zoals jongerenwerk), docenten en handhavers, en wordt nader onderzoek verricht naar de motivatie van plegers van straatintimidatie. Voorts wordt een grote campagne opgezet om Rotterdammers bewust te maken van seksuele straatintimidatie. Deze campagne begint eind 2017 en wordt verspreid via verschillende (sociale) media.

Erasmus Universiteit

In een open [brief](#) pleiten tien wetenschappers en medewerkers van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) voor meer actie op het gebied van diversiteit en inclusiviteit op hun universiteit. De Erasmus Universiteit scoort slecht op dit gebied. Zo is 10,3 procent van de gewone hoogleraren aan de EUR vrouw. Daarmee scoort de EUR het slechtst van alle Nederlandse universiteiten. De brief draagt de boodschap uit dat de Erasmus Universiteit diversiteit en inclusie moet omarmen en is inmiddels door meer dan driehonderd medewerkers van de EUR ondertekend. De brief sluit af met diverse actiepunten. Een ervan is het bewerkstelligen van een divers personeelsbestand door middel van transparante selectie- en bevorderingsprocessen, waarbij het uitgangspunt niet individuele excellentie is, maar de toegevoegde waarde voor het team. De huidige kwaliteitsbeoordeling van wetenschappelijk personeel sluit met name vrouwen op de Erasmus Universiteit uit.

Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond

Veilig Thuis-organisaties zijn regionale organisaties waar professionals en

omstanders terecht kunnen met meldingen en vragen over huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio. Van alle Veilig Thuis-organisaties scoort die van Rotterdam Rijnmond het slechtst naar het [oordeel](#) van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie Jeugdzorg. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) bedient vijftien gemeenten in de Rijnmond, waaronder Rotterdam. De inspecties concluderen dat de kwaliteit van VTRR onvoldoende is. Het duurt volgens beide inspecties te lang voor meldingen worden beoordeeld en er vervolgstappen worden genomen. Ook de kwaliteit van mensen en materiaal is ondermaats. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond moet verbetermaatregelen treffen die ertoe leiden dat eind 2017 aan alle verwachtingen wordt voldaan.

Integratie

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

De uitkomst van de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017 brengt grote verschillen in de Rotterdamse bevolking aan het licht over hoe er gedacht wordt over integratie. Zo kwamen in stadsdeel Feijenoord de PVV en DENK als de twee grootste partijen uit de bus. Deze partijen staan binnen het integratiedebat op de uiterste flanken, waarbij de PVV de onvrede van autochtone Nederlanders mobiliseert en DENK de onvrede onder Nederlanders met een migratie-achtergrond. Beide partijen doen in Rotterdam voor het eerst ook mee aan de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018.

Herdenking slavernij

Op 1 juli vindt jaarlijks Keti Koti plaats, de nationale herdenking van het Nederlandse slavernijverleden. In Rotterdam is de officiële herdenking aan de vooravond van Keti Koti. Op vrijdagavond 30 juni is er een plechtige

bijeenkomst bij het Rotterdamse slavernijmonument op de Lloydkade. Burgemeester Aboutaleb legt een krans ter nagedachtenis van de slachtoffers van de slavernij in de Nederlandse koloniën. Op 1 juli vindt het Ketu Koti Festival in het Wijkpark aan de West-Kruiskade plaats, ter viering van de afschaffing van slavernij.

Campagne vrije partnerkeuze

De gemeente Rotterdam voert eind mei en begin juni een campagne onder de leus 'In Nederland kies je je partner zelf'. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met Femmes for Freedom en het Rotterdamse centrum voor emancipatie Dona Daria. De gemeente wil met deze campagne uitdragen dat men in Nederland pal staat voor vrije partnerkeuze. De campagne bestaat uit posters waar vier stellen in omhelzing staan afgebeeld, waarvan de makers verwachten dat zij problemen kunnen verwachten in hun sociale omgeving. Het gaat om zoenende lesbiennes, een moslima met een witte man, een koppel van kleur en een moslima met een joodse jongen. De posters hangen twee weken lang op zo'n vijftig plekken in de stad. Daarna loopt de campagne online door op zelfgekozen.nl. De campagne zorgt voor discussie. Zo vindt Nourdin el Ouali, fractievoorzitter van NIDA Rotterdam, dat de campagne te veel de nadruk legt op etnische minderheden. De campagne gaat volgens hem louter over aanpassingsproblemen van culturele minderheden.

Eerdmans en de vestigingswet

Op zaterdag 30 september verzendt wethouder Joost Eerdmans (Leefbaar Rotterdam) de volgende [tweet](#): 'Rotterdammers in oude wijken willen geen halal-slagerijen, maar een Nederlandse groenteboer. Tijd voor een nieuwe vestigingswet!' Dit gebeurt vlak voor een verkiezingsbijeenkomst van Leefbaar

Rotterdam, samen met Forum voor Democratie.

Het is onduidelijk wat Eerdmans precies bedoelt met de vestigingswet. Hij doelt waarschijnlijk op de [Vestigingswet Bedrijven 1954](#), die in 2007 is afgeschaft. Deze wet was vooral bedoeld om de consument te beschermen tegen ondeskundige ondernemers. Wetten worden in Nederland overigens niet gemaakt door de gemeenteraad, maar door de regering, in samenwerking met de Eerste en Tweede Kamer.

Er is veel kritiek op de uitlatingen van Eerdmans. Het [CDA](#) verwijt de wethouder een gebrek aan analytisch vermogen: "De Nederlandse groenteboer is verdwenen door concurrentie van grote winkelcentra en komt echt niet terug door een nieuwe wet die alleen maar voor meer bureaucratie zorgt." D66-lijsttrekker Said Kasmi wijst ook op extra bureaucratie en vraagt zich in een [interview](#) met het AD af waarom een Nederlandse groenteboer zich wel mag vestigen, maar een halal-slager niet.

Witte de With

Op 7 september 2017 [kondigt](#) de kunstinstelling Witte de With, gevestigd in de gelijknamige straat, aan dat het van naam wil veranderen. Hiermee reageert het kunstcentrum op een [open brief](#) uit juni 2017 van een groot aantal kunstenaars, schrijvers, actievoerders en wetenschappers. Daarin wordt de vraag gesteld of een maatschappijkritisch kunstinstituut wel kan handelen onder de noemer van Witte Corneliszoon de With (1599-1658), die admiraal was bij de VOC en WIC, en betrokken was bij koloniale veroveringen en uitbuiting. De naamwijziging is tegen het [zere been](#) van Leefbaar Rotterdam, dat pleit voor het intrekken van de subsidie aan de kunstinstelling. De beslissing lokt een discussie uit over hoe wij in Nederland moeten omgaan

met de Nederlandse geschiedenis en hoe deze zich verhoudt tot de Nederlandse identiteit.

Diversiteit kunst- en cultuursector

In september 2017 begint de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) aan een [onderzoek](#) naar diversiteit in de Rotterdamse kunst- en cultuursector. De RRKC is het officiële adviesorgaan voor kunst en cultuur van de gemeente Rotterdam. De RRKC noemt met nadruk culturele diversiteit en het aantrekken van nieuwe doelgroepen een belangrijke doelstelling in het [Cultuurplanadvies 2017-2020](#). Het beeld heerst dat gesubsidieerde Rotterdamse kunst- en cultuurinstellingen in beperkte mate een jong en/of bicultureel publiek aantrekken, maar concrete cijfers ontbreken. Het onderzoek van de RRKC moet deze lacune opvullen.

Begeleiding statushouders door Vluchtelingenwerk

In NRC verschijnen in juli twee artikelen, op [de 14de](#) en [op de 16de](#), over de integratie van statushouders in Rotterdam. De twee artikelen vormen een kritische beschouwing van de gang van zaken bij Vluchtelingenwerk, de organisatie die in Rotterdam verantwoordelijk is voor de begeleiding van statushouders in hun integratieproces. De integratie van vluchtelingen in Rotterdam loopt spaak en er is chaos bij Vluchtelingenwerk, volgens NRC Handelsblad. Voorts zouden medewerkers van de organisatie in Rotterdam toegang hebben tot zeer privacygevoelige gegevens van statushouders. Vluchtelingenwerk stelt in een [reactie](#) dat de berichtgeving van NRC gedateerd, eenzijdig en suggestief is. In [antwoord](#) op de vragen van twee Rotterdamse raadsleden geeft het college van B en W aan het volste vertrouwen te hebben in Vluchtelingenwerk en diens medewerkers.

Azc Rotterdam in Beverwaard

Eind september 2017 verschijnt de [jaarrapportage](#) over het azc Rotterdam. Eind augustus 2016 is het tijdelijke asielzoekerscentrum geopend. Het rapport geeft aan dat in het azc voornamelijk gezinnen wonen, voornamelijk afkomstig uit Syrië, Afghanistan, Irak en Turkije. Op 29 augustus 2017 heeft het azc 373 bewoners. Sinds de opening zijn 771 bewoners vertrokken uit het azc, waarvan er 234 zijn doorgestroomd naar woningen in Rotterdam. Voor het hele eerste jaar heeft de politie dertig incidenten rondom het azc geregistreerd. Daarbij gaat het zowel om incidenten in het azc (bijvoorbeeld een ruzie) als incidenten daarbuiten, waarbij bewoners van het azc betrokken waren (bijvoorbeeld een diefstal of verkeersongeluk). Het aantal incidenten in Rotterdam is laag, vergeleken met andere azc's in Nederland. Zo worden in en rond het azc van Zutphen in de tweede helft van 2016 317 [incidenten](#) geregistreerd.

Spanningen in Turkse gemeenschap

Herdenking mislukte coupoging 15 juli 2016

Op 15 juli 2016 vindt een mislukte poging tot een staatsgreep plaats in Turkije. Turkije herdenkt de coupoging op 15 juli 2017 op een grootse manier. Turkije ziet de islamitisch geestelijke Fethullah Gülen als aanstichter van de staatsgreep. Sinds de mislukte coupoging beschouwt de Turkse overheid de gehele Gülen-beweging als terroristische organisatie. Na de coupoging in 2016 doen veel Rotterdammers met een Turkse achtergrond die Gülen-aanhanger zijn of daarvoor worden aangezien melding van discriminatie en intimidatie. Er bestaat de angst dat de herdenking van de mislukte coupoging weer tot een groot aantal meldingen jegens Gülen-aanhangers of vermeende Gülen-aanhangers zal leiden. Deze angst blijkt ongegrond: er zijn nauwelijks meldingen.

Film 'Kurtlar Vadisi – Vatan'

Op 28 september 2017 gaat in Nederland de Turkse film 'Kurtlar Vadisi – Vatan' ('Vallei der Wolven: Vaderland') in première. De film volgt de officiële Turkse lijn en wijst de Gülen-beweging aan als aanstichter van de coupoging in Turkije. Dit leidt al voor de vertoning tot een zekere onrust. Bij antidiscriminatievoorziening RADAR komen meldingen binnen van Turkse Nederlanders, die vrezen dat de film nieuwe spanningen zal veroorzaken. De Rotterdamse gemeenteraad schenkt op 28 september 2017 tijdens het algemeen raadsdebat aandacht aan deze film. Dit gebeurt op aanvraag van Sven de Langen, fractievoorzitter van het CDA. In een [brief](#) aan de gemeenteraad wijst hij op de mogelijk negatieve gevolgen van het vertonen van de film op de pogingen van de gemeente om de Turkse spanningen in de stad te verminderen.

Onderzoek naar lang arm Turkije

Leefbaar Rotterdam en het CDA dringen aan op een onderzoek naar de politieke invloed van Turkije op Rotterdammers met een Turkse achtergrond. Ze zijn bang dat invloed die de Turkse staat uitoefent negatieve gevolgen heeft voor de integratie van deze Rotterdammers. Een [vergelijkbaar onderzoek](#) van onderzoeksbureau RadarAdvies, verricht in opdracht van de rijksoverheid, concludeert dat het meevalt met de lange arm van Ankara. Leefbaar Rotterdam en het CDA geloven dat echter niet en willen een nieuw onderzoek, dit keer verricht door de gemeente Rotterdam.

Radicalisering

'Rotterdamse aanpak radicalisering'

In mei 2017 is de [tweede jaarrapportage](#) radicalisering naar de gemeenteraad gestuurd. Hierin staat dat het Meld- en Adviespunt Radicalisering (MAR) eind 2016

66 meldingen in behandeling heeft genomen. Daarvan waren 46 meldingen afkomstig uit 2016 en 20 meldingen afkomstig uit voorgaande jaren. Het aantal meldingen dat het MAR eind 2016 in behandeling heeft, is vergelijkbaar met het aantal eind 2015. Het MAR heeft in 2016 veel activiteiten ontplooid om radicalisering te voorkomen. Zo heeft de organisatie door middel van vijftig bijeenkomsten in en rond moskeeën, gegeven door speciaal daarvoor getrainde sleutelfiguren, 837 moeders, vaders, jongens en meisjes bereikt. Tijdens deze bijeenkomsten is gesproken over radicalisering en daaraan gerelateerde onderwerpen, zoals de zoektocht naar identiteit, opvoedingsvraagstukken en uitreizen naar Syrië en Irak.

G1000 – De Staat van Rotterdam

Op 1 juli 2017 vindt de burgertop G1000 plaats. In de Doelen gaan duizend Rotterdammers met elkaar in gesprek over het bewaren van de vrede in de stad. Daarbij spreken zij onder meer over onderwijs, opvoeding, sociale media, samenleven in de wijk, radicalisering en identiteit. De deelnemers zijn per loting geselecteerd. De organisatie achter de G1000 is LOKAAL, het centrum voor democratie in Rotterdam. LOKAAL presenteert op woensdag 11 oktober 2017 de resultaten van G1000, zoals vastgelegd in de publicatie '[De staat van Rotterdam](#)'. Deze publicatie bevat een scala aan conclusies en aanbevelingen. Zo wordt Nederlands spreken door de G1000-deelnemers gezien als hoofdbestanddeel van volwaardig Rotterdammer zijn. In het gemeentelijke beleid zou hier extra aandacht aan moeten worden besteed. De informatievoorziening met betrekking tot radicalisering moet worden verbeterd, blijkt ook uit de resultaten van de G1000. Dit punt is over de gehele linie genoemd door de deelnemers aan de burgertop. Rotterdammers

blijken vaak niet te weten wat radicalisering precies is en leggen een directe relatie met de islam, wat negatieve beeldvorming kan versterken.

Als het gaat om radicalisering, kan niet worden onderschat hoe weinig mensen van elkaar weten. Vandaar de aanbeveling vanuit de G1000-deelnemers voor meer uitwisselingen tussen verschillende groepen, bijvoorbeeld in de vorm van een interreligieus dialoog.

Armoede

Manifest voor een nieuw armoedebeleid

In Rotterdam leven veel mensen in armoede. Volgens het [CBS](#) is het hoogste risico op armoede in Rotterdam. Op 17 oktober 2017, Wereldarmoededag, presenteert de Sociale Alliantie Rotterdam tijdens een speciale bijeenkomst een [manifest](#) voor een nieuw armoedebeleid in Rotterdam. Het manifest is gebaseerd op drie discussiebijeenkomsten en een workshop, en bevat een groot aantal aanbevelingen en aandachtspunten om tot een rechtvaardig armoedebeleid te komen. Tijdens de bijeenkomst sluiten acht politieke partijen zich aan bij het manifest.

Vooruitblik

Op de vraag welke thema's de komende maanden in Rotterdam zullen spelen, schetsen we hieronder een aantal ontwikkelingen waarvan we verwachten dat ze van invloed zijn op het samenleven in de stad.

Gemeenteraadsverkiezingen 21 maart 2018

Op 21 maart 2018 vinden de verkiezingen voor de gemeenteraad en de gebiedscommissies van Rotterdam plaats. Een aantal partijen heeft al haar concept verkiezingsprogramma's opgesteld. Wat de dominante thema's van de verkiezingscampagne zullen zijn, is moeilijk in te schatten. Met de deelname van de PVV en

de samenwerking tussen Leefbaar Rotterdam en Forum voor de Democratie zal het thema integratie een belangrijke rol spelen.

Zwarte Piet

De landelijke intocht van Sinterklaas vindt op 18 november 2017 plaats in Dokkum. Zoals elk jaar zal het figuur van Zwarte Piet weer voor discussie zorgen.

VN-verdrag handicap

Gemeenten hebben een belangrijke taak bij de uitvoering van het VN-verdrag voor mensen met een beperking. Zo hebben zij de wettelijke plicht om periodiek een plan vast te stellen over de maatregelen die zij nemen om inwoners met een beperking volwaardig te laten deelnemen aan de samenleving. De vraag is hoe Rotterdam deze plicht zal invullen.

Verder lezen?

IDEM Rotterdam geeft ook Stadsbeelden uit, die een overzicht geven van de beschikbare feiten en cijfers per thema: [integratie](#), [discriminatie](#), [vrouw/man-emanipatie](#) en [lhbt-emanipatie](#). Waar relevant zijn deze Rotterdamse gegevens in een landelijke context geplaatst. De Stadsbeelden worden regelmatig geactualiseerd. Je vindt er dus de meest recente inzichten.